

Het loon der Kerstvrouw

(Alle Jahre Wieder)

Vrolijke kersteenakter

door

DIRK BÄRNWICK

vertaling

Hub Fober

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET LOON DER KERSTVROUWTJES – ALLE JAHRE WIEDER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **DIRK BÄRNWICK** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

**Copyright: by Dirk Bärnwick
Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

**Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl**

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363
1800 AJ Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Kerstman - een echte chauvinist, maar met een klein hartje

Kerstvrouw - zijn wederhelft

Lucia - zus van de Kerstman

Barbara - moeder van de Kerstman

Josefina - grootmoeder van de Kerstman

Kerstkind - zowel op aarde als in de hemel duidelijk beter bekend dan de vier voorgaand genoemden

DECOR:

Een open speelruimte is al voldoende. Een verhoginkje of bühne zou ook kunnen. Daarop één grote, of vier kleine tafeltjes, met vier stoelen. Op deze tafel of tafeltjes een hele hoop dozen en doosjes, met allerlei spullen zoals kerstpapier om in te pakken, touwmateriaal, strikken, linten, plakband etc. Verder dient nog een gemakkelijke stoel voorhanden te zijn, en dat is dan ook alles. Wel dienen nog voor, tijdens en na het stuk kerstmelodietjes of liedjes voorhanden te zijn, maar dat kan door middel van cassettebandjes, voor zover althans geen levende muziek aanwezig is.

De speelplek ziet eruit als een soort werkplaats. Achter één grote of vier kleine tafeltjes zitten de familieleden van de Kerstman, te weten de Kerstvrouw, zijn echtgenote; Lucia, zijn zus; Barbara, zijn moeder en Josefina, zijn grootmoeder. Ze dragen alle vier dezelfde kleding, die in feite een afspiegeling is van de kleding van een Kerstman, zodat men daaraan al kan zien dat ze familie van elkaar zijn. Alleen, hun kleding is lang niet zo jubelend fris, maar veel decenter, op het grauwe af. De vier zijn druk bezig met het inpakken van kerstgeschenken, maar hun gezichten staan nors, ze hebben echt geen plezier in hun werk. Als het spel begint, klinkt passende kerstmuziek, die wegsterft, waarna iemand, terzijde van de speelplek, aan het adres van de bezoekers de openingstekst spreekt.

Spreker: *(Of spreekster, met microfoon in handen, geen echte, als het er maar een beetje op lijkt)* Hebt u het al gehoord? Iedereen heeft weer de mond vol van de Kerstman. Ofschoon hij er nog niet eens is, of beter gezegd, nog niet eens zou mogen zijn. Het is immers nog geen kerstavond, nietwaar. Maar hij is al diverse malen gezien. O ja. Op kerstmarkten en vooral ook in warenhuizen. Hij is zelfs al begin november gesignaleerd, kunt u nagaan. Ja ja. Maar nu vraagt u zich natuurlijk af, waarom ik dat allemaal hier ter sprake breng en dat zal ik u vertellen. Luister. Lang toch zijn we ervan uitgegaan dat de Kerstman, die we, met alle respect overigens, toch wel een al ietwat oudere heer zouden mogen noemen, het in deze tijd van het jaar enorm druk heeft, vooral nu kerstavond met rasse schreden nadert. Ziet u 'm al in z'n eentje met al die geschenken slepen, al die kleine en grote pakjes sorteren en inpakken? Een enorm karwei, nietwaar? *(geheimzinnige toon)* Maar eh, voor kort is iets aan het licht gekomen... U kent dat wel, een lek in de allerhoogste kringen... En, naar wij enkele dagen geleden uit welingelichte bron mochten vernemen... *(maakt gebaar van: kom eens iets dichterbij)* hij schijnt 't, naar eeuwenlang werd aangenomen, in feite helemaal niet in z'n eentje te doen en na serieus speurwerk hebben we eindelijk de plek gevonden, *(knikt naar de speelruimte)* waar we misschien iets wijzer kunnen worden. Laten we ons oor eens te luisteren leggen. *(de spreker of spreekster gaat, met de microfoon vooruitgestoken, naar de vier toe; deze waren reeds met elkaar in gesprek, maar onhoorbaar. Nu is 't zo alsof ze door het naderbij komen van de zogenaamde microfoon pas hoorbaar worden. De spreker of spreekster verdwijnt nu, de microfoon nog steeds richting groep houdend, achter hen in het niet)*

Kerstvrouw: ...eens bij anderen voor moeten komen! Niemand krijgt ie

zo gek, niemand! Vanaf vijf uur vanmorgen zit ik hier al in te pakken, aan één stuk door. Ik voel m'n rug niet meer! Dat is 'n geval voor de arbeidsinspectie!

Lucia: Als iemand erachter zou komen wat hier gaande is... 't Is zonde dat ik 't zeg, maar we zouden er ons zelf voor moeten schamen!

Barbara: En dan zijn jullie nog hoofdzakelijk met papier bezig, maar 't snoer- en strikwerk (*houdt een stuk inpaklint in de hoogte*) komt grotendeels op mij neer. M'n handen zijn er helemaal stuk van!

Josefina: Welja, beklagen jullie je maar. En wie heeft met mij te doen? Ben verdorie de grootmoeder van de Kerstman en moet op mijn leeftijd warempel nog hetzelfde werk doen als jullie!

Kerstvrouw: Hier wordt inderdaad niemand ontzien, niemand geschoond, niemand gespaard. Vanaf 't moment dat de kinderen beneden op aarde van de kerst beginnen te dromen, en dat wordt met 't jaar vroeger, zijn wij hier de pineut en kunnen we ons 't apezuur werken.

Lucia: Alsof 't in akkoord was nota bene! Niet eens 'n kleine pauze is toegestaan!

Barbara: Zelfs 's nachts niets, als verstandige mensen slapen.

Josefina: En dat alleen, omdat we familie van 'm zijn!

Barbara: Z'n allernaasten en meest geliefden, zoals hij pleegt te zeggen!

Kerstvrouw: En daarom buit hij ons des te meer uit!

Lucia: We zouden ons eindelijk eens moeten aansluiten bij een vakbond, al was 't alleen maar om menswaardiger arbeidstijden te kunnen bedingen.

Kerstvrouw: 'n Vakbond? Hier in de hemel? Bestaat die überhaupt voor onze branche?

Barbara: Zo niet, dan moeten jullie eens informeren bij de bouw- en houtbond FNV, dat schijnt 'n hele goeie te zijn.

Lucia: Och kom, wat hebben die nu met onze business te maken? Kunnen we 't beter bij de Posthoorn proberen, de bond van de PTT-ers.

Josefina: Allemaal larie! Die bonden helpen ons geen zier. Zolang de Kerstman 't hier bij ons voor 't zeggen heeft, zal er niet zo licht iets veranderen.

Kerstvrouw: De bloedzuiger!

Lucia: De slavendrijver!

Barbara: 'n Opschepperige over 't paard getilde poen is 't! Daar beneden maar de hele tijd rondflaneren, zich overal laten zien, de grote meneer spelen, en maar net doen alsof hij 't allemaal in z'n eentje regelt.

Kerstvrouw: De mensen moesten eens weten hoe wij ons hier staan uit te sloven! Onze nachtrust en onze gezondheid voor hen opofferen.

Lucia: Gisteren liep hij nog de gebraden haan uit te hangen in die pas geopende nieuwe snackbar.

Josefina: (*ontzet*) Toch niet in de shaslicktent, waar die opzichtig gedecolleteerde namaak blondine de scepter zwaait?

Lucia: Precies, daar! En hoe hij er vrolijk de vlotte jongen heeft gespeeld! Geen spoortje meer van reumatiek of kortademigheid! Drie uur lang heeft hij er in volle uitrusting handen staan te schudden en aansluitend vijf porties zuurvlees soldaat gemaakt!

Kerstvrouw: (*ontzet*) 't Zal niet waar zijn!

Barbara: Heeft hij dan nu werkelijk alle normen van fatsoen verloren?

Josefina: M'n eigen vlees en bloed! Ik zou me er haast voor gaan schamen de grootmoeder van de Kerstman te zijn! Hoe kan hij onze familie zoiets aandoen! Ik bedoe me haast dat ik 't zeg, maar eigenlijk is 't nog 'n geluk dat z'n grootvader in 'n zwart gat is gevallen en 'm dit bespaard is gebleven!

Lucia: En dat is trouwens nog lang niet alles! Ik heb zelf gehoord dat hij afgelopen vrijdag op een kerstviering voor het personeel van 'n chocoladefabriek was en toen op 't podium 'n liedje gezongen heeft.

Barbara: Gebromd, zul je bedoelen, want zingen kan m'n zoon niet, dat weet onderhand iedereen wel.

Lucia: Nou ja, gebromd dan. Maar aansluitend heeft hij alle vrouwelijke personeelsleden uitgebreid gekust.

Josefina: Nou ja, van 'n chocoladefabriek... dat schept natuurlijk verplichtingen... Vergeet niet, we verwerken nogal wat van dat spul. Maar 't blijft niettemin smakeloos.

Lucia: Dat kussen of dat spul? (*vernietigende blik en hoofdschudden van Josefina*)

Kerstvrouw: Vandaar die verwilderde baard! En mij maar proberen wijs te maken dat 't van de stormwind kwam en van de sneeuw en ijzel! Laat 'm maar 's thuishkomen! Zal ik 'm z'n baard wel eens roskammen.

Lucia: En wij, z'n naaste verwanten...

Barbara: ...die door de Kerstman worden doodgezwegen.

Kerstvrouw: ...en van wier bestaan niemand op aarde ook maar enig idee heeft...

Josefina: ...verrichten hier in stille lijdzaamheid het beulswerk en zullen daarvoor nooit ook maar één dankjewel ontvangen.

Lucia: Om te huilen!

Barbara: Om je groen te ergeren!

Kerstvrouw: Om misselijk van te worden! (*op dit moment wordt het helder geklingel van klokjes hoorbaar van rendieren die de arrenslee trekken*)

Lucia: Ha, daar heb je broerlief al!

Kerstvrouw: De profiteur! Dat moeten er toch wel 'n paar honderd geweest zijn!

Barbara: 'n Paar honderd wat?

Kerstvrouw: Van die chocolademokkels!

Kerstman: *(opkomend, zoals steeds voornaam, met zichzelf ingenomen en met de specifieke Kerstmanlaarzen aan)* Zo zo, daar zijn we weer. En ik kan jullie vertellen, dat men zich weer allerwege op het grote feest aan 't voorbereiden is.

Kerstvrouw: Alsof we dat hier niet al lang wisten! Met de massa's werk die we voorgeschoteld krijgen!

Kerstman: Nou nou, 'n allerhartelijkste ontvangst zeg! Kom je weer 'ns even thuis, om 'n beetje op adem te komen! *(tot de vier, die op dat moment even niets doen)* En waarom staan jullie hier zomaar 'n beetje te suffen? Kom kom, aan 't werk! Over enkele dagen is 't Kerstmis, dat hoef ik jullie toch zeker niet meer te vertellen! De kinderen willen op tijd hun geschenken hebben! *(de vrouwen gaan weer zuchtend aan het werk)* En waar blijft m'n gemakkelijke stoel? Dat is toch... *(hoofdschuddend en misnoegd tot Lucia)* Lucia, begrijp je dan nog steeds niet dat ik, na zo'n vermoeiende dag als vandaag, hard aan 'n makkelijk zitje toe ben? *(Lucia trekt zuchtend en nors de gemakkelijke stoel bij, waarop de Kerstman zich meteen laat neervallen, sarcastisch)* Gossie zeg, 't is hier weer een en al gezelligheid en vrolijkheid! En dat zo kort voor de kerst! Zoiets als bij de familie Haas, 'n paar dagen voor de Pasen. *(tilt zijn voeten ietsjes op)* Ah, m'n voeten. De laarzen knellen. Dat lange staan de hele dag is niets meer voor me! *(tot Kerstvrouw)* Vrouw, kom 's! *(Kerstvrouw komt met tegenzin dichterbij)* Help me eens m' n laarzen uittrekken. *(benen wrijvend)* En dan die verdomde vrieskou... helemaal opgezwollen... *(hij steekt één been uit, de Kerstvrouw gaat met haar rug naar hem toe staan, hij zet zijn andere been af tegen haar achterste en zij begint te trekken, moeizaam, totdat de laars losschiet en zij naar voren en op haar gezicht valt)* Aaah, dat doet goed... En nu de andere, maar wel een beetje vlugger alsjeblijft! Dat duurt en duurt maar!

Kerstvrouw: *(nog op de grond liggend)* En nu is 't genoeg!

Kerstman: *(geïrriteerd)* Wat moet je?

Kerstvrouw: *(luider)* Ik zei: nu is 't genoeg! *(staat op)* Wie denk je wel dat je bent?

Kerstman: Ja zeg, de Kerstman natuurlijk, wie anders?

Kerstvrouw: *(kwaad, opgewonden)* Ah, zo. Dan luister eens, meneer de Kerstman! Laat ik je dan bij deze even vertellen, dat je ons niet alleen uitbuit tot 't uiterste, maar bovendien je hele familie knecht op de meest onaanvaardbare wijze! Je laat ons ononderbroken werken van de

vroege morgen tot de late avond, dag en nacht.

Lucia: ...zelfs nog op de adventszondagen!

Kerstvrouw: En ook nog, zonder ons even op adem te laten komen!

Barbara: Zo is 't, m'n zoon! Zelfs de boterhammen moeten we nog hier op de werkplek opeten!

Josefina: En altijd maar dat eeuwige inpakken! Pakken, pakken en nog eens pakken! Om tureluurs van te worden!

Kerstman: (*verwonderd*) Ja zeg, wat gaan we dan nou krijgen? Dat zal toch zeker wel moeten allemaal! Hoe zou ik anders de geschenken getransporteerd krijgen?

Barbara: O ja, zeker! Maar wie moet voor dat werk allemaal opdraaien?

Kerstman: Neem me niet kwalijk zeg! Iemand zal 't toch moeten doen! En ons, de Kerstman familie, is dat werk nu eenmaal toebedeeld!

Lucia: Maar dan toch niet op deze aard en wijze, broer! Dit lijkt werkelijk nergens op!

Josefina: En naar leeftijd wordt hier al helemaal niet gekeken! Al val je van ouderdom uit elkaar, werken zal je!

Kerstvrouw: En dan ook nog onder de meest onhemelse toestanden! Dat houdt toch geen hond meer vol!

Barbara: (*sarcastisch*) 'n Hond niet, nee, maar wij wel! Volgens onze arrensleegoeroe is de Kerstman familie kennelijk onverwoestbaar!

Kerstman: (*inbindend, zoetjes*) Maar m'n beste dames, m'n dierbare vrouwtjes! Waarom zo opgewonden? Na de kerst is 't toch ook weer allemaal zo voorbij!

Barbara: Na de kerst? Laat me niet lachen! Zo meteen geloof je 't nog zelf ook! Zal ik jou eens vertellen wat er na de kerst, zoals te doen gebruikelijk, weer met ons gaat gebeuren? Dan verhuurt m'n geliefde zoon ons als goedkope arbeidskrachten aan de afdeling die verantwoordelijk is voor het paasseizoen en wordt op dezelfde geruisloze wijze van ons misbruik gemaakt in het eierencircuit.

Kerstman: Zeker, maar dat is toch allemaal op zuiver zakelijke basis. We zullen ons uiteindelijk toch een gezonde bestaansmogelijkheid moeten scheppen! Je bent ondernemer of je bent 't niet!

Josefina: En in september, als alle andere grootmoeders heerlijk gaan relaxen in een of ander kuuroord, moet ik chocoladevormen gieten, zodat 't contereitsel van m'n kleinzoon al zo vlug mogelijk in de supermarkten voorhanden is. In september al! Moet je nagaan! Dat is toch pure waanzin!

Lucia: En tevens is dat de waarheid, edelachtbare, niets dan de waarheid! Als de bomen nog volop in hun groene klederpracht staan te pronken, staan je in de supermarkten al hele bataljonnen chocolade Kerstmannen aan te grijzen.

Barbara: Is er al taai-taai en speculaas!

Kerstvrouw: Zijn er al volop pepernoten!

Josefina: Ajakkes!

Kerstman: Maar lieverds toch, nu luister! De concurrentie is onvoorstelbaar groot en slaapt ook niet! Daags na nieuwjaar begint de Paashaas zich al in de winkels te profileren en als wij daarmee 'n beetje gelijke tred willen houden, moeten we wel in de nazomer al met onze campagne van start gaan! We zullen toch ergens 'n beetje profijt vandaan moeten zien te halen.

Barbara: (*verachtelijk*) Profijt!

Lucia: (*verachtelijk*) Winst!

Josefina: (*verachtelijk*) Voordeel!

Kerstvrouw: Alsof alles alleen maar om deze drie dingen draait: profijt, winst en voordeel!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto